

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра журналістики та мовної комунікації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декаан гуманітарно-педагогічного факультету
Григорів САВИЦЬКА

_____ 2022 р.

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри журналістики
та мовної комунікації,
протокол № _____ від _____ 2022 р.
Завідувач кафедри
_____ Наталія КОСТРИЦЯ

РОЗГЛЯНУТО
Гарант ОП «Журналістика»
_____ Марина НАВАЛЬНА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Цифрова культура і медійний простір»

Спеціальність 061 – Журналістика
Освітня програма – Журналістика
Гуманітарно-педагогічний факультет
Розробник – канд. пед. наук, доц. Балалаєва О.Ю.

Київ – 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни «Цифрова культура і медійний простір»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>	
Галузь знань	06 «Журналістика»	
Спеціальність	<i>061 – Журналістика</i>	
Освітня програма	<i>Журналістика</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1	-
Семестр	1	-
Лекційні заняття	30 год.	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	90 год.	-
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4 год.	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни «Цифрова культура і медійний простір»

Мета курсу – сформувати у здобувачів вищої освіти теоретичні знання і практичні навички цифрової культури, потрібні для професійної та дослідницької діяльності у галузі журналістики.

Предметом дисципліни є комунікативні, соціальні, етичні та технологічні аспекти цифрової культури.

Завдання курсу:

- сформувати комплексне уявлення про цифрову культуру як складний і багатоаспектний соціальний феномен, уміння системно аналізувати і критично оцінювати артефакти цифрової культури;

- систематизувати знання про тенденції розвитку медіа в цифровому суспільстві;

- сформувати уміння комунікувати та взаємодіяти в медіапросторі на засадах цифрового етикету;

- розвинути навички роботи з інструментами для створення і редагування цифрового медіаконтенту в різних форматах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- теоретико-методологічні підходи до дослідження цифрової культури;

- закономірності еволюції та трансформації медіакультури у цифровому суспільстві, етапи розвитку цифрової культури;

- базові категорії, ключові поняття та артефакти цифрової культури і медіакультури;

- сучасні цифрові тренди у світі та в Україні;

- особливості цифрової культури в медіагалузі;

- правові та етичні норми комунікації та взаємодії в цифрових середовищах, правила цифрового етикету;

- правила інформаційної безпеки та забезпечення захисту інформації.

уміти:

- системно аналізувати артефакти і феномени цифрової культури;

- реконструювати основні етапи розвитку цифрової культури;

- застосовувати базові методи та інструменти цифрових гуманітарних наук;

- використовувати цифрові засоби та технології для створення медіапродуктів різних форматів, поширення та обміну цифровим контентом;

- застосовувати правила цифрового етикету для ефективної комунікації в медіапросторі.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу та підприємливість у сучасних умовах.

ЗК06. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність розробляти проекти та управляти ними, приймати обґрунтовані рішення.

ЗК09. Здатність проявляти комунікаційні навички, здатність спілкуватися із представниками професійної спільноти та представниками інших професій.

ЗК10. Здатність використовувати інформаційні, цифрові та комунікаційні технології, фахово користуватися базами даних, професійно орієнтуватися в інформаційних потоках.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

ФК01. Уміння організовувати і проводити журналістську діяльність, розуміти принципи роботи масмедійних установ.

ФК03. Володіння навичками формування інформаційного контенту за різними напрямками журналістської діяльності та інших сферах.

ФК05. Уміння застосовувати теорії масових комунікацій для розуміння, узагальнення і прогнозування явищ інформаційних упливів у дослідженні медіа аудиторії, текстів та інституцій.

ФК08. Здатність аналізу і прогнозування розвитку медіа культури як цілісного феномену, що передбачає опанування правових, етичних навичок у медіа, а також навичок критики медіа та медіаграмотності.

ФК09. Здатність виконувати складні завдання і вирішувати складні проблеми, що потребує оновлення та інтеграції знань, у тому числі в умовах недостатньої інформації та суперечливих вимог, здійснювати критичний аналіз медіа.

ФК10. Здатність приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах дослідницької та/або інноваційної роботи, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ФК13. Здатність до реалізації прав і свобод громадян та способів їх захисту у сфері медіаправа; розуміння основних законів, що стосуються роботи журналіста; здатність до розуміння базових понять правового захисту журналістів при підготовці матеріалів; видів правопорушень у сфері медіаправа і заходи юридичної відповідальності за їх вчинення.

ФК16. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефаківців.

ФК17. Уміння обґрунтовано обирати та ефективно використовувати сучасне ІТ та програмне забезпечення у професійній діяльності; конструювати власні інноваційні рішення засобами цифрових технологій, критично мислити, аналізувати й синтезувати інформацію та на цій основі створювати нову.

Програмні результати навчання:

ПРН01. Знати способи аналізу та синтезу, сучасні тенденції для розвитку журналістикознавства; вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення.

ПРН03. Уміти формувати нові ідеї, здійснювати професійну діяльність в умовах оновлення та інтеграції, уміти формувати інформаційну та комунікативну стратегії в професійній діяльності.

ПРН05. Уміти практично застосовувати теорії та методика медіа досліджень, володіти головним (технологічним і технічним) інструментарієм журналіста, медіакритика, пресекретаря, дослідника медіа.

ПРН06. Уміти розв'язувати складні завдання та проблеми, що виникають у професійній та дослідницькій діяльності, уміти відповідати за прийняття рішень.

ПРН07. Уміти фахово шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, застосовуючи новітні методи та засоби пошуку на інформаційному ринку, уміти оперативно оцінити важливість подій, збирати достовірну інформацію, свідчення експертів та фахівців, допомагати аудиторії зрозуміти дійсний стан речей.

ПРН08. Уміти генерувати нові проекти, уміти керувати ними, а також приймати ефективні управлінські рішення.

ПРН09. Уміти аналізувати і прогнозувати розвиток медіакультури як цілісного феномену, уміти в професійній діяльності дотримуватися етичних, правових норм, дбати про своє здоров'я та життя, а також про безпеку колег, партнерів тощо.

ПРН10. Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки, міжособистісної взаємодії, уміти виявляти та застосовувати комунікативні навички, спілкуватися із представниками професійної спільноти та представниками інших професій, уміти приймати обґрунтовані рішення для забезпечення командної роботи.

ПРН11. Володіти всіма журналістським технологіями та професійним обладнанням на належному фаховому рівні, уміти створювати медіа продукт від початку до завершення виробничого процесу на різних медійних платформах.

ПРН15. Уміти визначити суть правової проблеми у сфері інформаційних правовідносин; правильно застосовувати законодавство, що регулює суспільні відносини у галузі медіа права; уміти аргументовано висловити власну правову позицію з використанням посилань на нормативно-правові акти.

ПРН18. Володіти знаннями з теорії і практики застосування сучасних цифрових технологій, автоматизованого опрацювання та критичного сприйняття інформації, формування та використання електронних інформаційних ресурсів та сервісів у професійній діяльності.

Форма підсумкового контролю – **екзамен.**

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

«Цифрова культура і медійний простір»
для повного терміну денної форми навчання

Змістовий модуль 1

Цифрова культура як соціальний і технологічний феномен

Тема 1. Вступ до цифрової культури. Цифрова культура і суспільство.

Цифрова культура і культура цифрової доби. Історичні передумови виникнення та розвитку цифрової культури. Підходи до розуміння феномену цифрової культури. Теорія медіагенезису культури М. Маклуена. Етапи формування цифрової культури.

Тема 2. Базові категорії, феномени та артефакти цифрової культури

Цифрові технології. Медіапростір. Конвергенція. Інтерактивність. Транспарентність, Перекодування культурних артефактів. Мультимедійність. Віртуальна реальність. «Розумні» технології.

Тема 3. Сучасні цифрові тренди у світі та в Україні

Поняття цифровізації. Принципи цифровізації. Тенденції цифрової трансформації. Дані як джерело конкурентоспроможності. Розвиток сфери інтернету речей. Штучний інтелект.

Тема 4. Цифрова гуманітаристика

Історія розвитку Digital Humanities. Цінності, методи та інструменти цифрових гуманітарних наук. Проекти Digital Humanities. Краудсорсинг.

Тема 5. Етичні аспекти цифрової культури

Система цінностей в цифрову добу. Поняття цифрової етики. Особиста цифрова етика. Корпоративна цифрова етика. Правила цифрового етикету. Урахування регіонального і різноманіття. Етичний дизайн. Принципи етичного дизайну.

Тема 6. Культура інтернет-комунікацій

Інтернет як комунікативне середовище. Особливості інтернет-комунікації. Аспекти і характеристики інтернет-комунікацій Лінгвістичні інтеракції та культура спілкування в інтернеті. Мова інтернет-спілкування. Мовний етикет в інтернеті.

Тема 7. Інформаційна безпека

Інформація та її захист. Властивості інформації як об'єкту захисту: конфіденційність, цілісність, доступність. Рівні інформаційної безпеки. Принципи забезпечення інформаційної безпеки. Критерії оцінки інформаційної безпеки. Законодавчі вимоги і регулювання інформаційної безпеки. Ризики у цифровому середовищі.

Змістовий модуль 2 Цифрові медіа та медіакультура

Тема 8. Масмедіа і медіакультура

Трансформація медіасистеми. Підходи до розуміння поняття «медіакультура». Цифрова медіакультура. Функції цифрової медіакультури: інформативна, комунікативна, нормативна, розважальна (релаксаційна), гносеологічна, інтеграційна.

Тема 9. Нові медіа як феномен цифрової культури

Підходи до визначення поняття «нові медіа». Типологія нових медіа. Проблематика досліджень нових медіа. Нові медіа як культурні феномени. Гіперреальність. Нова темпоральність. Простір потоків. Креативні індустрії.

Тема 10. Журналістика даних

Поняття big-data. Специфіка аналізу великих даних. Дата-журналістика. Візуалізація даних. Інфографіка. Технології та інструменти роботи з великими даними.

Тема 11. Концепція відкритих даних

Історія розвитку концепції Open data. Міжнародна Хартія відкритих даних. Нормативно-правові акти, які регулюють сферу відкритих даних в Україні. Етичні норми щодо роботи з відкритими даними.

Тема 12. Соціальні медіа

Типи соціальної комунікації. Специфіка і характеристики соціальних медіа. Класифікація соціальних медіа. Професійні й корпоративні соціальні мережі. Соціальні мережі і новини. Мобільні соціальні медіа і мобільна журналістика. Фото і відеохостинги.

Тема 13. Блогосфера та громадянська журналістика

Блог: поняття та види. Етика блогосфери. Мультимедійний контент блогу. Професійний блогінг, комерційний блог, «цивільна журналістика», моніторинг блогосфери. Соціальна спільність блогерів: становлення та розвиток. Авторський погляд блогера на події. Контакти між блогерами (Blogger relations). RSS-канали.

Тема 14. Цифровий сторітелінг.

Формати цифрового сторітелінгу. Інтерактивна часова вісь. Інтерактивна мультимедійна стаття. Інтерактивна просторова оповідь. Сторімапа. Історія-гра з розгалуженим сюжетом. Цифровий комікс. Техніки сторітелінгу. Інструменти для сторітелінгу.

Тема 15. Тренди розвитку медіа

Аналітика і прогнози Інституту Reuters. Посилення ролі діджитал аудіо, подкастів, розсилок та діджитал відео. Вплив соціальних мереж. Гібридна робота. Конструктивний формат новин: більше рішень, менше конфронтації. Безпека діяльності журналіста.

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Цифрова культура і медійний простір»**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Цифрова культура як соціальний і технологічний феномен												
Тема 1. Вступ до цифрової культури. Цифрова культура і суспільство.	10	2	2			6						
Тема 2. Базові категорії, феномени та артефакти цифрової культури	10	2	2			6						
Тема 3. Сучасні цифрові тренди у світі та в Україні	10	2	2			6						
Тема 4. Цифрова гуманітаристика	10	2	2			6						
Тема 5. Етичні аспекти цифрової культури	10	2	2			6						
Тема 6. Культура інтернет-комунікацій	10	2	2			6						
Тема 7. Інформаційна безпека	10	2	2			6						
Разом за змістовим модулем 1	70	14	14			42						
Змістовий модуль 2. Цифрові медіа та медіакультура												
Тема 8. Масмедіа і медіакультура	10	2	2			6						
Тема 9. Нові медіа як феномен цифрової культури	10	2	2			6						
Тема 10. Журналістика даних	10	2	2			6						
Тема 11. Концепція відкритих даних	10	2	2			6						
Тема 12. Соціальні медіа	10	2	2			6						
Тема 13. Блогосфера та громадянська журналістика	10	2	2			6						
Тема 14. Цифровий сторітелінг	10	2	2			6						
Тема 15. Тренди розвитку медіа	10	2	2			6						
Разом за змістовим модулем 2	80	16	14			48						
Разом годин	150	30	30			90						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ до цифрової культури. Цифрова культура і суспільство.	2
2.	Базові категорії, феномени та артефакти цифрової культури	2
3.	Сучасні цифрові тренди у світі та в Україні	2
4.	Цифрова гуманітаристика	2
5.	Етичні аспекти цифрової культури	2
6.	Культура інтернет-комунікацій	2
7.	Інформаційна безпека	2
8.	Масмедіа і медіакультура	2
9.	Нові медіа як феномен цифрової культури	2
10.	Журналістика даних	2
11.	Концепція відкритих даних	2
12.	Соціальні медіа	2
13.	Блогосфера та громадянська журналістика	2
14.	Цифровий сторітелінг	2
15.	Тренди розвитку медіа	2

6. Теми лабораторних занять (не передбачені навчальним планом)

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Розкрийте поняття «цифрова культура».
2. Охарактеризуйте рівні дослідження цифрової культури: матеріальний, функціональний (соціальний), символічний, ментальний, духовно-ціннісний.
3. Визначальні фактори формування цифрової культури.
4. Критична традиція в аналізі цифрової культури.
5. Підходи до вивчення генезису цифрової культури з позицій технологічного детермінізму.
6. Підходи до вивчення генезису цифрової культури з позицій технологічного детермінізму.
7. Дайте характеристику культурних досліджень штучного інтелекту та робототехніки.
8. Медіа і феномен «глобального села».
9. Розкрийте поняття «нова темпоральність»
10. Розкрийте поняття «простір потоків»
11. Охарактеризуйте процес конвергенції в медіагалузі
12. Розкрийте поняття «інтерактивність» в контексті цифрової культури.
13. Розкрийте поняття «транспарентність» в контексті цифрової культури
14. Віртуальна реальність в контексті цифрової культури
15. «Розумні» технології в контексті цифрової культури.
16. Розкрийте поняття цифровізації та сформулюйте принципи цифровізації.
17. Охарактеризуйте тенденції цифрової трансформації.
18. Розвиток сфери інтернету речей.
19. Штучний інтелект в контексті цифрової культури.
20. Історія розвитку Digital Humanities.
21. Цінності, методи та інструменти цифрових гуманітарних наук.
22. Наведіть проекти Digital Humanities.
23. Поняття цифрової етики. Особиста та корпоративна цифрова етика.
24. Правила цифрового етикету.
25. Розкрийте особливості інтернет-комунікації.
26. Лінгвістичні інтеракції та культура спілкування в інтернеті.

27. Властивості інформації як об'єкту захисту: конфіденційність, цілісність, доступність.
28. Рівні інформаційної безпеки та принципи її забезпечення
29. Законодавчі вимоги і регулювання інформаційної безпеки.
30. Підходи до розуміння поняття «медіакультура» та її функції.
31. Підходи до визначення поняття «нові медіа». Типологія нових медіа.
32. Проблематика досліджень нових медіа.
33. Нові медіа як культурні феномени.
34. Журналістика даних як напрям в журналістиці.
35. Етичні та правові норми роботи з відкритими даними.
36. Технології роботи з великими даними в журналістиці.
37. Етапи аналізу великого обсягу даних у підготовці журналістського матеріалу.
38. Специфіка мови журналістики даних.
39. Інфографіка та її види.
40. Історія розвитку концепції Open data.
41. Нормативно-правові акти, які регулюють сферу відкритих даних в Україні.
42. Етичні норми щодо роботи з відкритими даними.
43. Специфіка і характеристики соціальних медіа.
44. Класифікація соціальних медіа.
45. Мобільні соціальні медіа і мобільна журналістика.
46. Блог: поняття та види.
47. Етика блогосфери.
48. Формати цифрового сторітелінгу.
49. Техніки та інструменти для сторітелінгу
50. Розкрийте сучасні тренди розвитку медіа.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС «магістр» Спеціальність «Журналістика»	Кафедра журналістики та мовної комунікації	Екзаменаційний білет № 1 з дисципліни «Цифрова культура і медійний простір»	ЗАТВЕРДЖУЮ Завідувач кафедри _____ Н.М.Костриця _____ 2022 р.
Екзаменаційні питання			
1. Поняття цифрової культури та підходи до її дослідження.			
2. Переваги та недоліки мобільної журналістики.			
Тестові завдання			
1. У відповідність визначення з базовими категоріями аналізу цифрової культури			
1) інтерактивність	а) доступність, відкритість прозорість інформації, представлення громадських структур та індивідів у загальному полі інформації		
2) мультимедійність	б) взаємодія на різних рівнях: міжособистісному, груповому, інституціональному, принцип організації системи, що передбачає інформаційний обмін елементів системи.		
3) конвергенція	в) процес інтеграції традиційних та нових медіа, який супроводжується дублюванням контенту та / або створенням альтернативних медіамайданчиків.		
4) транспарентність	г) комбінування різних форм подання інформації: текстової, звукової, графічної, відео, анімації		
2. Представником технологічного детермінізму генезису цифрової культури є:			
а) Р. Вільямс;			
б) М. Маклуен;			
в) Г. Маркузе;			
г) Т. Адорно.			
3) Як називається технологія розповідання історій із застосуванням різних видів медіа? _____			
4) Соціокультурний термін, який використовують для позначення етапу існування людства внаслідок змін геопланетарного масштабу завдяки електронним засобам комунікації, що долають просторові та часові бар'єри, називається:			

- а) світ без кордонів;
 - б) медіатизація;
 - в) глобальне село;
 - г) медіамобільність.
- 5) Яка функція не притаманна цифровій медіакультури:
- а) інформативна,
 - б) комунікативна,
 - в) гносеологічна,
 - г) превентивна.
- 6) Рівень, на якому відбувається опрацювання правил цифрового етикету щодо переліку необхідної мінімальної інформації, швидкості реагування на комунікацію та правила взаємодії:
- а) базовий;
 - б) адміністративний;
 - в) емоційний.
- 7) Залучення широкого кола осіб для спільного вирішення певних проблем чи втілення проектів із застосуванням інформаційних технологій називається:
- а) краудфандінг
 - б) краудсорсинг
 - в) краудмаркетинг
 - г) краудстрайк
- 8) До якого виду масової комунікації належать *блоги, контент-спільноти, спільні проекти, соціальні мережі, віртуальні ігрові світи, віртуальні соціальні світи* _____
- 9) Термін «інтернет речей» увів в обіг:
- а) К. Ештон;
 - б) М. Маклуен;
 - в) Дж. Ліклайдер;
 - г) Л. Робертс.
- 10) Подайте визначення поняття «цифрова етика» _____

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час викладання навчальної дисципліни «Цифрова культура і медійний простір» використовують такі методи навчання: інформаційно-рецептивні (пояснювально-ілюстративні: лекція, розповідь, пояснення, робота з навчальною літературою); метод проблемного викладу (створення проблемних ситуацій і демонстрація шляхів їх розв'язання, проблемна бесіда з опорою на отримані під час навчання в бакалавраті знання); частково-пошукові (спільний пошук шляхів розв'язання певної проблеми у полі цифрової культури); практичні методи (усні і письмові тренувальні вправи з цифрового етикету, аналізу артефактів цифрової культури тощо).

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю забезпечують одержання зворотної інформації про зміст, характер і досягнення в навчально-пізнавальній діяльності студентів і про ефективність праці викладача. Під час викладання навчальної дисципліни «Цифрова культура і медійний простір» застосовують такі методи контролю за навчально-пізнавальною діяльністю студентів, як метод усного контролю, письмовий контроль (письмові відповіді на питання, виконання репродуктивних, творчих, пошукових тощо завдань; тестовий контроль та ін.); екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання студента відбувається згідно з положенням «Про екзамени та заліки у НУБІП України» від 27.12.2019 р. (зі змінами від 03.03.2021 р.), табл.1.

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
90 – 100	Відмінно	Зараховано
74 – 89	Добре	
60 – 73	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента із засвоєння дисципліни R дис. (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента з навчальної роботи R нр (до 70 балів):

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$$

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчальний план підготовки магістра 061 «Журналістика».
2. Підручники та навчальні посібники.
3. Плани лекційних і практичних занять.
4. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять.
5. Семестрові завдання для самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни.
6. Матеріали поточного та підсумкового контролю (контрольні завдання до практичних занять; завдання на модульні контрольні роботи для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу).
7. Методичні матеріали щодо виконання контрольних робіт для заочної форми навчання.
8. Екзаменаційні білети.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Digital Culture: Understanding New Media / ed. by Glen Creeber, Royston Martin. Open University Press, 2008. 224 p.
2. Gere C. Digital Culture. London : Reaktion Books, 2009. 240 p.
3. Підручник із крос-медіа / вид. І. Крецу, М. Гузун, Л. Василик. Bonn/Germany – Sibiu/Romania : Schiller Publishing House, 2015. 140 с.
4. Шнайдер В., Рауе П.-Й. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики / Перекл. з нім. В. Климченко; за загал. ред. В. Іванова. Київ : Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2014. 358 с.

Додаткова

1. Азеєв С.В. Трансмедійний сторітелінг як синергія жанрів, цифрового контенту та мультимедійних платформ. Діалог : Медіастудії. 2019. Вип. 25. С. 8–17
2. Андрійченко Ж. О, Близнюк Т. П., Майстренко О. В. Digital етикет та комунікації: тенденції та вимоги сьогодення. Економіка та суспільство. 2021. Вип. 34. DOI: 10.32782/2524-0072/2021-34-24

3. Астаф'єв А. О. Питання розвитку цифрової культури українського соціуму: Аналітична записка. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/pitannya-rozvitku-cifrovoi-kulturi-ukrainskogo-sociumu>
4. Гаврілова Л. Г., Воронова Н. С. Цифрова культура як феномен сучасного інформаційно-комунікаційного педагогічного середовища. Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. 2018. №48. С. 21-34
5. Гаврілова Л., Топольник Я. Цифрова культура, цифрова грамотність, цифрова компетентність як сучасні освітні феномени. Інформаційні технології і засоби навчання. 2017. Т. 1, №5. С.1-14
6. Захарченко А. П. Інтернет-медіа : інтерактивний навчальний посібник для курсу «Підтримка сайту». Тернопіль : Крок, 2014. 198 с.
7. Інформаційна культура: навч. посібн. / за заг. ред. проф. Палехи Ю.І. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 400 с.
8. Полюга В. А. Дисципліни спеціалізації (дата-журналістика) : Методичний посібник для студентів I курсу першого (магістерського) рівня спеціальності 061 «Журналістика». Одеса, 2020. 34 с.
9. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика : навч. посібник. Львів : ПАІС, 2010. 246 с.
10. Прудникова О.В. Інформаційна культура: концептуальні засади та світоглядний сенс: монографія. Харків : Право, 2015. 352 с.
11. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. Кер. проекту О. Піщуліна. Центр Разумкова. Київ: Вид-во «Заповіт», 2020. 274 с.
12. Bartscherer, T., Coover, R. (2011). Switching Codes: Thinking Through New Technology in the Humanities and the Arts, Chicago: University of Chicago Press.
13. Berry, D.M. (2012). Understanding Digital Humanities, Basingstoke: Palgrave Macmillan.
14. Cameron, F., Kenderdine, S. (2007). Theorizing Digital Cultural Heritage: A Critical Discourse, Cambridge MA: MIT Press
15. Hayles, N.K. (2012). How We Think: Digital Media and Contemporary Technogenesis, Chicago: University of Chicago Press.
16. Rowles Daniel, Brown Thomas (2017) Building Digital Culture. A Practical Guide to Successful Digital Transformation. 264 p.

Інформаційні ресурси

1. Опис рамки цифрової компетентності для громадян України. 2021 https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/news_post/2021/3/mintsifra-oprilyudnyue-ramku-tsifrovoi-kompetentnosti-dlya-gromadyan/%D0%9E%D0%A0%20%D0%A6%D0%9A.pdf
2. Про компоненти цифрової культури, Digitle Blog. URL: <https://digitle.wordpress.com/2016/10/04/12499875/>
3. Bloomsburg University Students (2010). 'Bloomsburg U. Undergraduate «Manifesto» on Digital Humanities', <https://4humanities.org/bloomsburg-u-undergraduate-manifesto-on-digital-humanities/>
4. Digital Humanities: Values & Methods. Northwestern University Library. URL: <https://researchguides.wcu.edu/digitalhumanities/toolsmethods>
5. Manovich L. The Language of New Media. Cambridge, 2001. http://dss-edit.com/plu/Manovich-Lev_The_Language_of_the_New_Media.pdf
6. Perkin N. What is Digital Culture? URL: <http://agilebusinessmanifesto.com/agilebusiness/what-is-digital-culture/>